

Status rapport 2017

Indhold

Forord	3
Baggrund	4
Organisering	4
Sclerosehospitalet	4
Samarbejdskommunerne	5
Sundhedsstyrelsen.....	5
Referencegruppe	5
På tværs styregruppe	6
Opstartsaktiviteter	6
Aktiviteter i 2017	7
Før-målinger	8
Spørgeskema undersøgelse "Mit samarbejde med Sclerosehospitalet/Kommunen"	8
Metode	9
Resultater	10
Konklusion på spørgeskemaundersøgelsen	10
Patient Interview	11
Metode	11
Resultater	11
Konklusion på patientinterview	13
Kommende aktiviteter.....	14
Konklusion statusrapport 2017	15
Oversigt over bilag.....	16

Forord

Denne statusrapport er den første rapport af i alt tre statusrapporter i projekt "Styrket samarbejde mellem Sclerosehospitalerne og kommunerne".

Statusrapporten 2017 omfatter en redegørelse for projektets opstartsaktiviteter, resultaterne af projektets før-målinger (baseline) samt en plan for de kommende projektaktiviteter.

Rapporten henvender sig primært til projektets tværgående styregruppe og Sundhedsstyrelsens projektledere og sekundært til medarbejdere og øvrige interessenter.

Rapporten er udarbejdet af:

Anders Guldhammer Skjerbæk, Udviklingsleder, Sclerosehospitalerne

Marianne Brink Schmidt, Kvalitetsleder, Sclerosehospitalerne

Louise H.H. Nørregård, Projektleder, Sclerosehospitalerne

Charlotte Kelly Jensen, Projektleder, Sclerosehospitalerne

Baggrund

Regeringen har afsat 5,6 mil.kr til projekt ”styrket samarbejde mellem Sclerosehospitalerne og kommunerne”, der har til formål at:

- At øge kvaliteten af det sammenhængende rehabiliteringsforløb for den enkelte patient (ved at styrke kontakten mellem Sclerosehospitalerne og kommunerne).
- At afdække barrierer i samarbejdet
- At afprøve modeller/initiativer til at overkomme de fundne barrierer

Kilde: sundhedsstyrelsens satspuljeopslag 14.februar 2017

Til frigivelse af satspuljemidler har samarbejdspartnerne (Sclerosehospitalerne samt Vejen, Morsø og Kalundborg kommune) indleveret en projektbeskrivelse, der nærmere beskriver og begrundet indholdet i projektet, herunder at borgernes kontakt til kommunen ofte er sporadisk, men livslang. Samtidig er kommunernes viden om sygdommen og deres tilbud til mennesker med Sclerose begrænset. Der er derfor behov for at:

- Styrke sammenhængen for den enkelte borger med sclerose i overgangen imellem Sclerosehospital og kommune.
- Øge kontakten og samarbejdet mellem Sclerosehospitalerne og kommunerne
- Borger/pårørende får kendskab til og anvender kommunens tilbud
- Medarbejderne i kommunerne får mulighed for kompetenceudvikling inden for sclerose-specifik rehabilitering og tilsvarende får medarbejdere på Sclerosehospitalerne mulighed for at øge deres kendskab til kommunernes organisering og tilbud.
- Afprøve modeller til tidlig opsporing (Herunder at kommunerne opnår kendskab til borgere med sclerose på et tidligere tidspunkt, så de kan målrette deres indsats).

Med afsæt i erkendte barrierer og succeser i samarbejdet, afprøves modeller til styrket samarbejde/sammenhæng. Hele satspuljeopslaget for ”styrket samarbejde mellem Sclerosehospitalerne og kommunerne” kan læses på www.sst.dk/da/puljer-og-projekter/2017

Organisering

Projektet er organiseret med repræsentanter fra Sclerosehospitalerne, samarbejdskommunerne, Sundhedsstyrelsen og en udvalgt referencegruppe. Patienter/borgere er inddraget på forskellige måder og forskellige steder i projektet, såvel i form af direkte patientinddragelse som organisatorisk patientinddragelse.

Sclerosehospitalerne

Sclerosehospitalerne er repræsenteret ved tre halvtids projektledere fra hvert Sclerosehospital i henholdsvis Ry og Haslev). Projektlederne er erfarne medarbejdere med et stort praksiskendskab til rehabilitering og behandling af mennesker med MS. Desuden er der en daglig projektleder på halv tid, der sammen med projektlederne er ansvarlige for projektets aktiviteter og fremdrift.

Til at støtte Projektlederne Louise H.H. Nørregård og Charlotte Kelly Jensen, har Sclerosehospitalerne etableret en intern styregruppe, der består af Hospitalsdirektør Brita Løvendahl, Kvalitetsleder Marianne Schmidt, Udviklingsleder Anders Skjærbæk, samt Rehabiliteringslederne Ellen Jensen og Elsebeth Heeley.

Samarbejdskommunerne

Organisering i samarbejdskommunerne:

Vejen: Koordinator for Parkinson og MS, Mette Muff og Rehabiliteringsleder, Gitte Falentin.

Kalundborg: Genoptræningschef Jette Olesen, Chef for hjælpemidler Lene Merry samt leder af sundhedsstaben Janne Lorenzen

Morsø: Afdelingsleder Poul Olsen.

Sundhedsstyrelsen

Projektansvarlige for Sundhedsstyrelsen er fuldmægtig Hjalte Borum og Seniorkonsulent Line Riddersholm.

Referencegruppe

Projektorganisationen suppleres af en referencegruppe, bestående af udvalgte interessenter.

Referencegruppen har til formål at tilføre projektet forskellige perspektiver som fx den politiske udvikling mht. opgavefordeling på sundhedsområdet, faglige og erfaringsbaserede overvejelser omkring barrierer og muligheder ift. borgere/patienters sundhed og (kronisk) sygdom, anbefalinger mht. bedste praksis og udveksling af ideer.

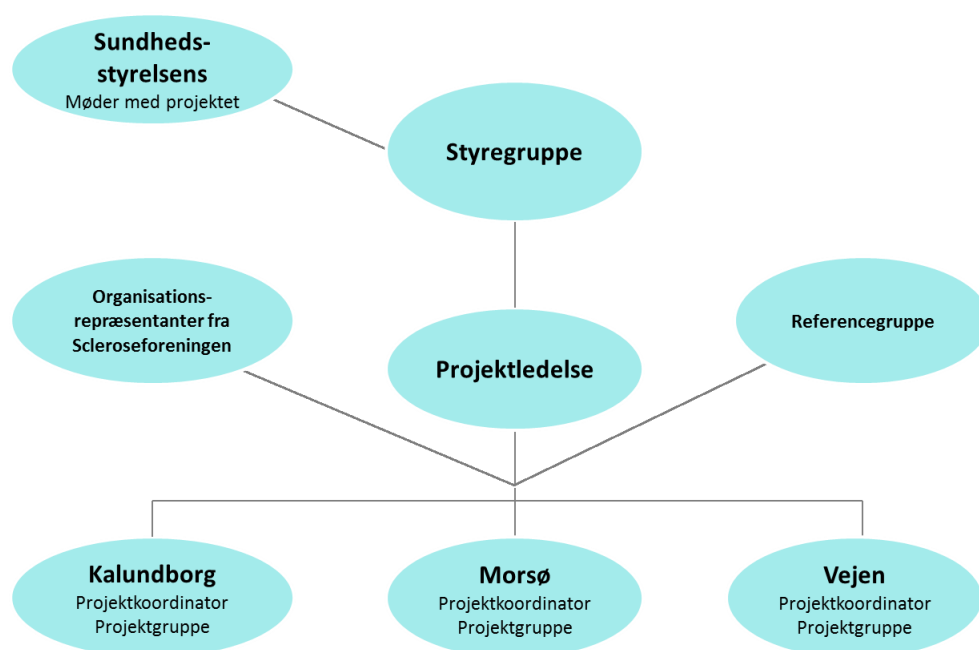
Referencegruppen består af repræsentanter fra faglige miljøer samt patientrepræsentanter:

- Kommunernes Landsforening v/Lise Holten
- Danske Regioner v/Helene Skude Jensen
- Praktiserende Lægers Organisation: Ikke afklaret
- Dansk Sygeplejeråd v/Mette Marie Kyed
- Danske Fysioterapeuter: v/Sanne Jensen, regionsformand i Region Midt
- Ergoterapeutforeningen: v/Lotte Lagoni, næstformand
- Scleroseklinikkerne: ikke afklaret
- Scleroseforeningen: Nadia Buchardt, ledende socialrådgiver
- Forsker: Professor Janne Seemann
- Patientrepræsentant: Jette Bay, Scleroseforeningens Sundheds- og Handicapudvalg
- Patientrepræsentant: Anja Ritter, Sclerosehospitalernes Brugerråd

På tværs styregruppe

Sclerosehospitalernes interne styregruppe og Projektlederne fra hver af kommunerne Vejen, Kalundborg og Morsø danner tilsammen projektets overordnede styregruppe kaldet "på tværs styregruppe". Ca. 1-2 gange årligt afholdes på tværs møde.

Figur 1: Organisationsdiagram for projekt samarbejde imellem kommuner og Sclerosehospitalerne

Opstartsaktiviteter

Aktiviteter i "Projekt samarbejde mellem kommuner og Sclerosehospitalerne", følger fastlagte årlige budgetter til frigivelse af satspuljemidlerne.

I budgettet for 2017 var der således afsat midler til ansættelse af projektledere på Sclerosehospitalerne og i kommunerne samt til kompetenceudvikling og et tværgående seminar. Med et projekt som dette, hvor behovene defineres, bl.a. via patienters og pårørendes inddragelse, og mens projektet er i fremdrift, så er det dog svært fra start at definere og budgetlægge i detaljen. De første erfaringer er da også, at både kompetenceudvikling i kommunerne samt tværgående seminar skubbes til foråret 2018 pga. andre fastlagte aktiviteter/projekter i kommunerne.

Vores forventning er, at opgaverne i projektet karakteriseres ved nøgleord som tværsektorielt og – fagligt samarbejde, nye samarbejdsformer, faglig og forløbsmæssig kompleksitet, en planlagt proces, med en høj grad af uforudsigeligt og foranderligt indhold.

Aktiviteter i 2017

Opstartsmøde Brugerråd og lokalafdelinger

D.24.05.17 mødes Sclerosehospitalernes Brugerråd og repræsentanter fra Scleroseforeningens lokalafdelinger med projektets interne styregruppe fra Sclerosehospitalerne. På mødet blev deltagerne adspurgt, hvad de anså ville være værdifuldt at opnå i projektet. Svarende kan læses i nyhedsbrev 1+2 (bilag 1+2).

Opstartsmøder og opstartsinterview i Vejen, Kalundborg og Morsø

I juni 2017 indledte projektlederne fra Sclerosehospitalerne og projektlederne fra kommunerne samarbejdet. Betragtninger fra de første besøg samt fra interview af nøglepersoner i kommunerne fremgår af nyhedsbrev 3 (Bilag 3).

Møder med projektkommunerne

I projektets indledende fase mødtes projektledere fra Sclerosehospitalerne og fra kommunerne for at kortlægge projektaktiviteter, herunder nuværende barrierer og ønsker til modelafprøvninger. Arbejdet med at fastlægge modelafprøvninger for styrket samarbejde mellem kommuner og Sclerosehospitalerne afsluttes marts/april 2018, hvor Sundhedsstyrelsen skal godkende de endelige projektbeskrivelser fra hver kommune.

Barrierer/fokusområder identificeret ved projektmøderne:

- Tidlig opsporing af borgere med Sclerose med henblik på forebyggelse
- Ønske om konsulentbistand fra Sclerosehospitalerne, evt. i form af specialteam omkring borgere/patienter med komplekse og særlige behov
- Ønske om kompetenceudvikling i både kommuner og på Sclerosehospitaler
- Bedre kommunikation ved overlevering- overgange mellem Sclerosehospitalerne og kommunen
- Øget fokus på samarbejdet med de privatpraktiserende fysioterapeuter og læger
- Borgeren har sit hverdagsliv i kommunen – derfor ønsker borgeren indsats i kommunen frem for på Sclerosehospitalerne
- Borgerne oplever et gab mellem diagnosetidspunktet og første kontakt til kommunen
- Fokus på brugen af genoptræningsplaner og den videre behandling i kommunen

Kick off møde med Sundhedsstyrelsen

Tirsdag den 29. august 2017, blev samarbejdsprojektet officielt startet med et indledende møde mellem projektkoordinatorerne fra de deltagende kommuner Vejen, Morsø og Kalundborg, Sclerosehospitalernes projektledere og de projektansvarlige fra Sundhedsstyrelsen. Deltagerne fra kommunerne og Sclerosehospitalerne fortalte om det indledende arbejde med at afdække barrierer hos patienter og medarbejdere. Sundhedsstyrelsen fremlagde formålet med bevillingen

og evalueringsform blev drøftet. Andre emner var: målemetoder i projektet, aktivitetsplan, styregruppe og referencegruppe med patientrepræsentanter. Læs mere i nyhedsbrev 4 (Bilag 4).

Det første "På tværs møde"

I forlængelse af "kick off mødet" med Sundhedsstyrelsen mødes projektkoordinatorerne fra de deltagende kommuner Vejen, Morsø og Kalundborg med Sclerosehospitalernes projektledere og repræsentanter fra hospitalernes styregruppe. På mødet blev emner fra kick off mødet behandlet videre og projektets næste skridt blev drøftet.

Borgermøder

Projektlederne fra Sclerosehospitalet har deltaget i borgermøder i kommunerne, hvor projektets overordnede formål er blevet præsenteret og borgernes holdninger og ønsker til projektet er blevet indsamlet. Generelt understøtter borgerne mange af de ønsker og holdninger til projektet, som også er fremkommet gennem patientinterview og ved møder med Brugerråd og lokalafdelingerne. Betragtninger fra borgermøderne medtages i arbejdet med at udvælge modeller til styrket samarbejde.

Læs mere om projektets aktiviteter i nyhedsbrevene bilag 1-5+bilag 14

Kompetence udvikling på Sclerosehospitalet

Repræsentanter fra kommunerne har undervist medarbejdere fra Sclerosehospitalet i kommunens arbejds gange og tilbud.

Før-målinger

Ved projektets start er der igangsat før-målinger på henholdsvis patient- og på medarbejderniveau.

I det følgende præsenteres baseline resultater fra medarbejderundersøgelsen "Mit samarbejde med kommunen/Sclerosehospitalet" samt resultater fra 15 patient interview.

Derudover vil alle projekt-patienter der indlægges på Sclerosehospitalet i perioden 1/1-2018 til medio 2019 indgå i en spørgeskemaundersøgelse. Resultater herfra indgår i statusrapporten for 2019. Spørgsmålene er vedlagt i bilag 7-10.

Spørgeskema undersøgelse "Mit samarbejde med Sclerosehospitalet/Kommunen"

Ved projektets start er medarbejdere fra Sclerosehospitalet og kommuner blevet bedt om at besvare spørgeskemaet "Mit samarbejde med sclerosehospitalet/kommunen". Spørgeskemaet søger svar på respondenternes viden om kommunernes/sclerosehospitalets tilbud til mennesker med MS og deres generelle oplevelse af de faglige og personlige forhold i samarbejdet.

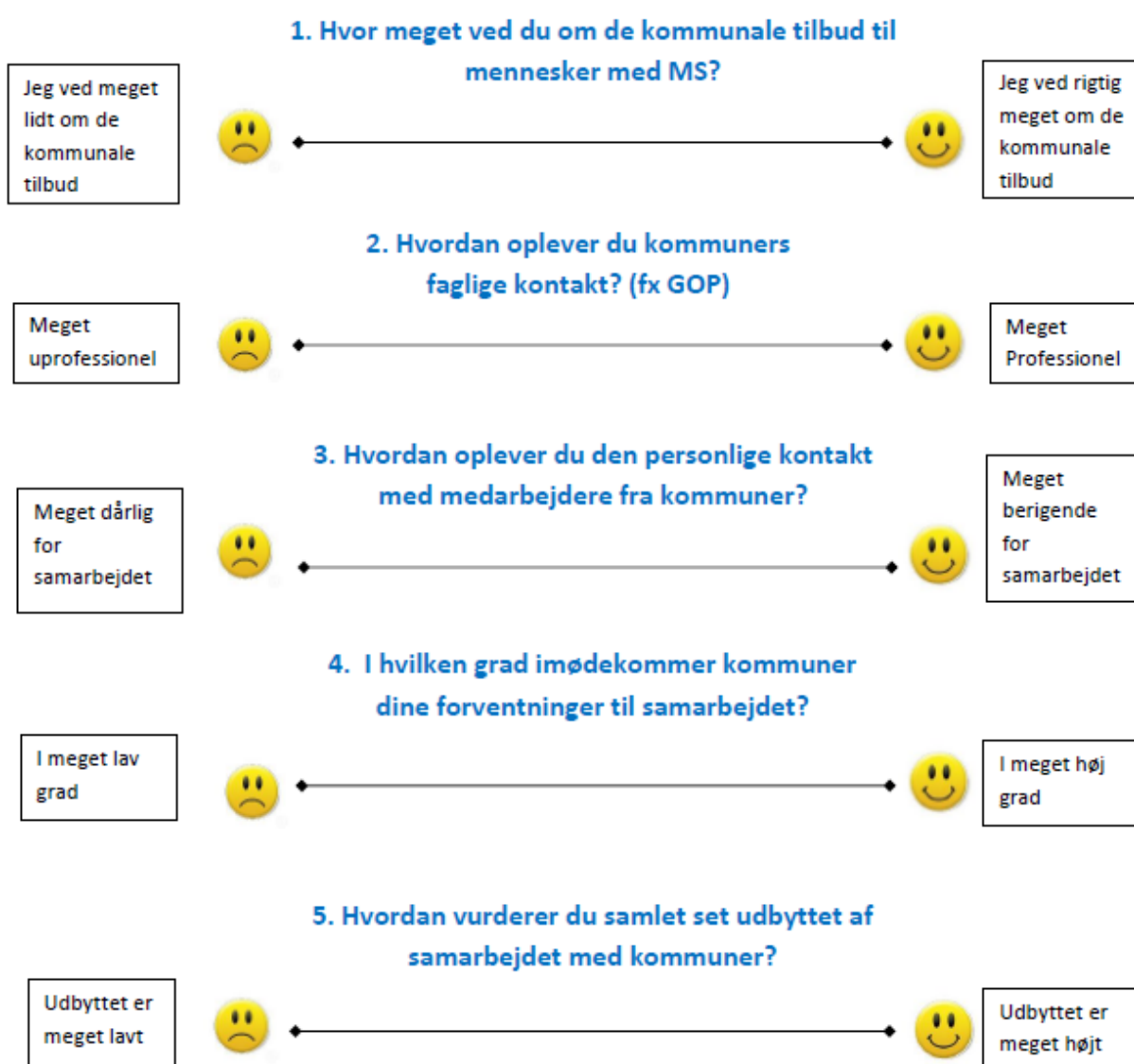
Formålet med spørgeskemaet er at afklare respondenternes oplevelse af samarbejdet imellem Sclerosehospitalet og kommunerne ved projektets start, ved projektets midte samt ved projektets afslutning. I det følgende præsenteres konklusionen på spørgeskemaet ved projektets start (baseline).

Metode

Projektledere fra kommuner og sclerosehospitalet har udvalgt medarbejdere, der har besvaret spørgeskemaet. En samlet opgørelse af respondenterne fremgår af tabel 2.

Udfyldelse af spørgeskemaet sker ved at respondenterne, ved hvert spørgsmål, sætter et kryds på en 10 cm linje på det punkt, som bedst udtrykker vedkommendes holdning. Spørgeskemaet er illustreret i Figur 2.

Figur 2: Spørgeskemaet "Mit samarbejde med Sclerosehospitalet/Kommunen"

Resultater

I alt deltog 152 personer (75 medarbejdere fra Sclerosehospitalerne og 77 medarbejdere fra kommunerne) i spørgeskemaundersøgelsen "Mit samarbejde med sclerosehospitalet /kommunen".

Svarprocenten var generel højest på spørgsmålet om Kendskab til sclerosehospitalernes/kommunens tilbud til mennesker med MS. Sclerosehospitalerne havde en svarprocent på tværs af spørgsmålene fra 73-100 %, Vejen kommune fra 39-82 %, Morsø Kommune fra 6-100 % (ingen besvarelser af spørgsmål 3-5) og Kalundborg Kommune fra 55-97 %.

Den samlede rapport findes i bilag 13.

Nedenfor vises fordelingen af besvarelser og de adspurgte faggrupper: (Tabel 1).

Tabel 1: Fordeling af besvarelser imellem Sclerosehospitaler og Kommuner.

Sted	Antal besvarelser	Personale grupper
Sclerosehospital Ry	33	Behandlere (Fysio- og Ergoterapeuter, sygepl. SSA, Psykolog, Diætist)
Sclerosehospital Haslev	42	
Vejen Kommune	28	Visitor, sagsbehandlende terapeuter (fys., ergo, sygepl., SSA), Jobcenter (soc. Rådgiver, sagsbehandlere)
Morsø Kommune	18	Centerchefer/ledere/gruppeledere, Hjerneskadekoordinator, Fysioterapeuter Ergoterapeuter, Sagsbehandler (Jobcenter) Socialfaglig konsulent
Kalundborg Kommune	31	Jobcenter, Fysio- og Ergoterapeuter samt visitatorer

Konklusion på spørgeskemaundersøgelsen

Spørgeskemaundersøgelsen undersøgte respondenternes oplevelse af samarbejdet imellem Sclerosehospitalerne og kommunerne ved projektets start og fandt at:

- Kendskabet til Sclerosehospitalernes/Kommunens tilbud til mennesker med MS hos både kommuner og sclerosehospitaler er **begrænset**.
- Den faglige og personlige kontakt opleves af både Sclerosehospitalerne og kommunerne som **middel**.
- Sclerosehospitaler og kommuner oplever, at forventninger til samarbejdet imødekommes i **middel grad** og at det samlede udbytte af samarbejdet er **middel/neutral**.

Patient Interview

Ved projektets start er der blevet foretaget interview af 15 patienter fra samarbejdskommunerne, som efterfølgende har været indlagt på Sclerosehospitalet i perioden august-oktober 2017.

Formålet med interviewene var at inddrage patienternes/borgernes perspektiver i projektet, især afdække deres oplevelser af samarbejdet mellem borger, kommune og sclerosehospital. Viden fra interviewene indgår i arbejdet med at fastlægge samarbejdsmodeller til afprøvning i projektet.

Metode

Interviewene er gennemført i et semistruktureret design, hvor spørgsmål fra interviewguide samt forløbstidslinje (Bilag 6) er anvendt som omdrejningspunktet for samtalen. Under interviewet har interviewer (projektlederen) nedskrevet borgerens udsagn (respondenten) og teksten er efterfølgende godkendt af borgeren. Udsagnene fremstår således med interviewerens egen fortolkning af det sagte, og som det er godkendt af respondenterne.

Resultater

Tabel 2: Antal interview fordelt efter samarbejdskommune

Fordeling af interviews i de 3 Kommuner	Antal interviews
Vejen Kommune	3
Morsø Kommune	4
Kalundborg Kommune	8
I alt (01.08.2017- 25.10.2017)	15

Tabel 3: Antal hjemmeboende børn på diagnosetidspunkt, indlæggelsesforløb, diagnose inden for 3 år samt, fremskreden MS

Øvrige informationer vedr. borgere der er interviewet	Antal
Hjemmeboende børn på diagnosetidspunkt	9
Førstegangsgangforløb	8
Flergangsgangforløb	7
Fremskreden Sclerose	0
Diagnose indenfor 3 år	8

Tabel 4: Barrierer i samarbejdet mellem borger, kommune og Sclerosehospital

Barrierer der er afdækket	Citater der understøtter
Mangel på information da diagnosen gives	"Ingen information om sygdommen fra lægen, neurolog, der gav diagnosen om sclerose, men i stedet information fra scleroseforeningen.
Manglende professionel hjælp til at håndtere diagnose og dens indvirkning på familielivet og livsvilkår	<p>Ønske om "At når man på sygehuset får diagnosen, så tages der kontakt til kommunen og de bedes kontakte og informere borger om tilbud. Det ville have givet mening for mig"</p> <p>" Det havde været fantastisk, hvis der kort efter diagnosen havde været et tilbud til familien om besøg i hjemmet. En fagperson med viden om sclerose, og viden om hvordan det kan påvirke familien. Det havde helt sikkert givet mere ro til familien og til børnene. At få forklaret sygdommen og hjælp til at få forklaret sine behov"</p>
Manglende viden om Sclerose	" ønskeligt at én sagsbehandler har denne patientgruppe, så der er viden om sygdommen og dermed møde bedre forståelse for sygdommens forløb og udfordringer
Mulighed for samtykke til videregivelse af informationer mellem instanser	"Det giver ikke mening at beskrivelsen af funktionsevne og boligen osv. skal foretages på ny, hver gang der er noget der ansøges. Det må kunne spare dem og os tid, hvis de kan bruge hinandens oplysninger "
Mangel på overlevering af igangsatte interventioner til <u>tværsektorielle?</u> samarbejdspartnere	"De skal kende hinanden bedre, hvad De laver og have forståelse for hinanden" Viden der er relevant skal deles mellem Sclerosehospital og kommune" At der er en fælles forståelse for situationen og man ikke som borger skal gøre tingene dobbelt"
Mangel på vejledning fra Sclerosehospitalet	Da kun én har kendskab til kommunale tilbud, afleder vi deraf manglende vejledning og viden på sclerosehospitalerne
Mangel på støtte fra sclerosehospitalet til ansøgning af fx hjælpemidler	" jeg kan ikke rumme at skulle sætte så mange ting i gang på egen hånd efter en indlæggelse. Behov for mere hjælp til dette" " ved indlæggelsen i Haslev blev der taget kontakt til kommunen vedr. ansøgning om hjælpemidler, det var en hjælp, at de gjorde det "

Konklusion på patientinterview

Opgørelse af data fra patientinterview viser, at der er relativt langt tid mellem diagnosetidspunkt og først kontakt til offentlig instans. Flere oplever manglende information, da de får diagnosen, hvilket efterlader en følelse af "tomrum". Her nævnes ligeledes manglende professionel hjælp til at håndtere udfordringer i hverdagslivet som følge af en kronisk sygdom. Dette fremhæves særligt i den første periode efter diagnosen, hvor de senere hen får kendskab til forskellige netværk, de vil bruge, hvis der opstår spørgsmål til symptomer m.m. Mere end halvdelen har hjemmeboende børn på diagnositidspunktet og oplever denne periode særligt udfordrende, her savnes tilbud til at håndtere dette både som borger med sclerose og som pårørende.

Generelt opleves manglende viden og forståelse blandt sagsbehandlere og i jobcenter, som er den typiske første kontakt til kommunen. Flere undrer sig over gentagende gange at skulle bekræfte at have en kronisk sygdom.

Generelt ønskes at information mellem instanser videregives, således at borgeren ikke behøver at skulle gentage sig selv indenfor kort tid, vel vidende at sclerosen ændrer sig over tid.

At informationer ikke videregives betyder også, at der ikke sker overlevering mellem instanser, eksempelvis mellem træningstilbud i kommunen og Sclerosehospitalet. Rehabiliteringen sker derfor ikke så flydende, som hvis der fx var status fra én instans som en anden/næste kunne arbejde videre på.

Ved udskrivning fra Sclerosehospital til hjemkommune opleves en manglende viden blandt medarbejdere på Sclerosehospitalet omkring hvilke tilbud der er, udover hvad der kan løses via en genoptræningsplan eller ved vederlagsfri fysioterapi.

Det at patienter modtager hjælp af medarbejderne fra Sclerosehospitalet til at ansøge om diverse hjælpemidler, fremhæver flere som yderst positivt. Det er ofte en stor opgave at skulle forklare på hvilken baggrund der ansøges, de kan have svært ved at formulere sig og svært ved at begrunde deres behov på en sådan måde, at kommunen forstår dem.

Kommende aktiviteter

Hovedaktiviteter i projekt "styrket samarbejde mellem kommuner og Sclerosehospitalerne" fremgår af bilag 12 og i nedenstående tabel 5 præsenteres et overblik over modeller til afprøvning, fordelt efter kommune. Der foretages modelafprøvninger med henblik på:

Øget sammenhæng:

Der skal afprøves modeller der kan sikre mere og bedre kommunikation mellem kommuner og sclerosehospitalet i overgangene før og efter indlæggelse. Dette vil øge sammenhængen for borgeren og sikre overførsel af, indsatser/forhold der allerede er afklaret og igangsat, og sikre vidensdeling mellem sektorerne. Der skal være fokus på brugen af genoptræningsplaner (GOP) og den videre behandling i kommunen. Det er blevet tydeligt, at der er forskelle på, hvor i kommunerne GOP'en behandles/realiseres og hvordan den udmøntes.

Øget samarbejde:

Borgeren har sit hverdagsliv i kommunen – derfor ønsker borgeren den primære indsats i kommunen, men de specifikke og komplicerede udredninger og indsatser på hospitalerne. En model er, at undersøge hvor og hvornår borgeren bedst modtager ydelser. Desuden ønskes øget samarbejde internt i kommunen mellem sundhedsfolk (de privatpraktiserende fysioterapeuter og læger) og kommunen.

Øget kendskab:

Undersøgelsen "Mit samarbejde med kommunen/Sclerosehospitalet", viste at kendskabet til kommunen/Sclerosehospitalet er begrænset og at der er plads til forbedringer hvad angår de indbyrdes forventninger til samarbejdet og den faglige/ personlige kontakt imellem medarbejdere fra Sclerosehospitalet og kommunerne. Kendskabet til kommunen/Sclerosehospitalet vil derfor i 2018 øges via tværgående undervisning og deling af "case-stories" og udviklingen af den faglige/ personlige kontakt imellem medarbejdere fra Sclerosehospitalet og kommunerne, vil ske gennem intensiveret kontakt i alle patient forløb tilknyttet projektet.

Kompetenceudvikling:

Gennem møder med alle interessenter til projektet, er det blevet tydeligt, at der er et ønske og et behov for kompetenceudvikling i både kommuner og på Sclerosehospitalet. Desuden er der et ønske om konsulentbistand fra Sclerosehospitalet, fx i form af "Sclerosehospitalet som videnscenter" eller muligheden for at indhente et "specialteam" omkring borgere/patienter med komplekse og særlige behov.

Tidlig opsporing:

Borgere med MS ønsker tidligere kontakt og indsats fra kommunen, da der opleves et gab mellem diagnositidspunktet og første kontakt. I projektet afprøves model med "sundhedssamtale" med kommunen.

Tabel 5: Modeller til afprøvning, fordelt efter kommune.

Morsø	Kalundborg	Vejen
<p>Modeller til afprøvning</p> <ul style="list-style-type: none"> • "udskrivningsmøder"/ skype møder • En indgang /en koordinator • Øget sammenhæng via plejeforløbsplaner • Konsulentbistand • Udmøntning af GOP <p>Fremtidige aktiviteter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompetenceudvikling • Fyraftensmøde unge. Sclerosehospitalets neurolog med til møde med praksislæger i 2018 	<p>Modeller til afprøvning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tidlig indsats, via sundhedssamtaler • Faglig sparring • Tværsektoriel kommunikation • Komplicerede forløb <p>Fremtidige aktiviteter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompetenceudvikling • Sclerosehospitalets neurolog med til møde med praksislæger i 2018 	<p>Modeller til afprøvning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tidlig indsats - Kontakt til MS-konsulent før/efter indlæggelse • Kontakt til borgere der er i overvejelse om ophold • Tværsektoriel kommunikation <p>Fremtidige aktiviteter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompetenceudvikling • Sclerosehospitalets neurolog med til møde med praksislæger i 2018

Konklusion statusrapport 2017

Projekt "Styrket samarbejde mellem kommuner og Sclerosehospitalet" er kommet godt fra start. Samarbejdet med kommunerne er blevet etableret og der er arbejdende projektledere og projektgrupper i alle kommuner.

Der er foretaget før-målinger i form af patientinterview, som bekræfter at borgere med sclerose oplever, at kommuner generelt mangler viden om sygdommens kompleksitet, at overlevering imellem instanser ikke altid sker og at der ofte er lang tid fra diagnostidspunkt til den første kontakt med kommunen. Derudover har medarbejdere i kommunerne og fra Sclerosehospitalet besvaret spørgeskemaet "Mit samarbejde med kommunen/Sclerosehospitalet", med det formål, at kortlægge deres kendskab og samarbejdsrelation ved projektets start. Undersøgelsen afslører, at kendskabet til kommunen/Sclerosehospitalet er begrænset og at der er plads til forbedringer hvad angår de indbyrdes forventninger til samarbejdet og den faglige/ personlige kontakt imellem medarbejdere fra Sclerosehospitalet og kommunerne.

Ved udgangen af 2017, har projektet afdækket barrierer i samarbejdet og projektledere og medarbejdere ser frem til at fortsætte afprøvningen af modeller i 2018, der kan styrke samarbejdet mellem kommuner og Sclerosehospitalet.

Oversigt over bilag

- Nyhedsbrev 1-6. Bilag 1-6
- Interviewguide Bilag 7
- Spørgsmål til projektpatient bilag 8-11
- Pjece fra projektet (eksemplet er fra Kalundborg Kommune). Bilag 12
- Projektets tidslinje bilag 13
- Spørgeskemaundersøgelsen: Mit samarbejde med Sclerosehospitalet/Kommunen Bilag 14